

Список використаних джерел та літератури:

1. Глухова Г. А. Позакласна робота як засіб піднесення ефективності уроку / Г. А. Глухова. – К. : Рад. школа, 1983. – 65 с.
2. Куценко Л. В. Наповнити життя останнім змістом... / Л. В. Куценко // Українська мова та література. – 2004. – березень. – С. 3–7.
3. Пасічник Є. А. Про мотиваційні основи вивчення української літератури в школі і проблеми виховання особистості / Є. А. Пасічник // Українська мова і література в школі. – 1990. – № 5. – С. 39.
4. Український радянський енциклопедичний словник / М. П. Бажан. – К. : Академія наук УРСР, 1966. – 854 с.

Анотація

Т.А.Моцная

Использование произведений украинской диаспоры на уроках литературы и во внеклассной работе с школьниками

В статье раскрыты понятия „диаспора”, „внеклассная работа”, „литература”; проанализированы произведения писателей украинской диаспоры; показана роль использования произведений писателей украинской диаспоры во внеклассной воспитательной работе со школьниками; поданы условия повышения эффективности использования произведений писателей диаспоры на уроках литературы и во внеурочное время.

Ключевые слова: диаспора, внеклассная воспитательная работа, литература.

Summary

Т.А.Моцная

The Use of Writers' Work of Ukrainian Diaspora at the Literature Lessons and in Out-Of-School Hours with Pupils

Concepts „Diaspora”, „out-of-school hours”, „literature” have been revealed. Writers' work of Ukrainian diaspora have been analyzed. The role of use of writers' works of Ukrainian Diaspora at educational work in out-of-school hours with pupils has been cleared up. Conditions of increase of efficiency of use of writers' works of Ukrainian Diaspora at literature lessons and in out-of-school hours have been defined.

Key words: diaspora, educational work, literature.

Дата надходження статті:

„24” березня 2011 р.

УДК 378.147:378.38 (045)

О.Г.НАБОКА,

кандидат педагогічних наук, доцент

(м.Слов'янськ)

Психологічні аспекти організації навчально-професійної діяльності студентів

У статті досліджено психологічні аспекти організації навчально-професійної діяльності як провідної у студентському віці. Визначено, що основними елементами навчально-професійної діяльності є мотиваційно-знанневий, діяльнісний, оціночно-контрольний. Доведено, що у сучасних умовах навчально-професійна діяльність повинна забезпечувати не тільки формування сукупності знань, навичок і вмінь, а також розвиток професійно значущих особистісних якостей.

Ключові слова: навчально-професійна діяльність, мотивація, інтерес до професії, діяльнісний підхід.

Постановка проблеми у загальному вигляді... У сучасних умовах завданням професійної освіти є підготовка кваліфікованих спеціалістів, які володітимуть не тільки теоретичними знаннями, але й глибокими професійними вміннями. Головна мета професійної освіти – формування в майбутніх спеціалістів фундаментальних теоретичних знань і конкретних практичних умінь та навичок, що дозволяють жити та працювати в умовах нового тисячоліття, орієнтуючи їх на майбутню професійну діяльність. Організація навчально-професійної діяльності є важливою складовою процесу формування особистості професіонала, адекватного образу майбутньої професійної діяльності, розвитку здатностей і якостей особистості.

Аналіз досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми... Питанням організації навчально-професійної роботи студентів присвячені роботи широкого кола науковців психолого-педагогічної галузі. Зокрема, психологічні аспекти навчальної діяльності висвітлювалися у працях провідних учених: Д.Н.Богоявленського, Л.С.Виготського, П.Я.Гальперіна, В.В.Давидова, Д.Б.Ельконіна, В.І.Занкова, Г.С.Костюка, О.М.Леонтьєва, Н.О.Менчинської, С.Д.Максименка, Н.Ф.Талізної.

Формулювання цілей статті... Метою статті є дослідження психологічних аспектів організації навчально-професійної діяльності як провідної у студентському віці, а також визначення та аналіз основних структурних компонентів цього виду діяльності.

Виклад основного матеріалу... Науковці по-різному визначали основні риси та характеристики навчальної діяльності – для В.В.Давидова, Д.Б.Ельконіна, Н.Ф.Тализіної головним, що характеризує навчальну діяльність, є способи досягнення мети – навчальні дії; у С.П.Бондаря, Г.С.Костюка – це взаємодія діяльностей вчителя і учнів; О.М.Кабанова-Меллер надає переваги прийомам навчальної роботи. Більшість авторів у змісті навчально-професійної діяльності виокремлюють такі характерні компоненти як мотиваційно-знанневий, діяльнісний, оціночно-контрольний.

Мотиваційно-знанневий компонент або професійна мотивація представляє собою розуміння студентами призначення майбутньої професії, освоєння професійної діяльності, визначення цілей і мотивів, що спонукають студента до освоєння професії, формують ставлення до майбутньої професійної діяльності.

Діяльнісний компонент навчально-професійної діяльності передбачає розв'язання навчально-професійних завдань, що припускають виконання наступних дій: цілепокладання, планування, моделювання, перетворення тощо.

Оціночно-контрольний компонент спрямований на розвиток самоконтролю та самооцінки у процесі навчально-професійної діяльності.

З позицій загальної теорії діяльності перехід від активного навчання до засвоєння навчального матеріалу відбувається через трансформацію мотивів, оскільки саме мотив є констатуючою ознакою діяльності. Структурно можна представити мотивацію як сукупність мотивів, різних за силою та спрямованістю. Так, О.Леонтьєвим визначено такі види безумовно-рефлекторних мотивів діяльності людини: дослідницький, інстинкт навчання, інстинкт наслідування, інстинкт домінування та ієрархії, інстинкт безпеки та виживання. Перші три види базових безумовно-рефлекторних мотивів визначають групу професійно-пізнавальних мотивів, четвертий вид – соціальних мотивів, п'ятий вид – біологічних мотивів [6]. Для організації навчально-професійної діяльності майбутніх фахівців звичайно основну роль відіграють професійно-пізнавальні та соціальні мотиви.

На думку Т.Назарової, мотиваційно-ціннісні відносини до професійної діяльності обумовлені наступною системою мотивів:

- мотиви розуміння, призначення професії виникають і розвиваються як форма й міра професійної спрямованості, прийняття кінцевих цілей навчання;
- мотиви професійної діяльності виражають раніше сформовані потреби особистості, актуалізовані при взаємодії із професією (мотиви самоактуалізації, самоствердження, матеріальні потреби, особливості характеру, звичок і т.д.);
- мотиви професійного спілкування відбивають прагнення людини ствердитися в професійній групі (приналежність до колективу, солідарність у діяльності);
- мотиви прояву особистості в професії виражають особливості самосвідомості особистості в умовах взаємодії із професією (переконаність у власній придатності, у володінні творчим потенціалом) [8].

У процесі професійної підготовки відбувається формування, розвиток і трансформація мотиваційної структури суб'єкта діяльності. Це формування і розвиток відбувається, за В.Шадріковим, у двох напрямках: по-перше, загальні мотиви особистості трансформуються у трудові; по-друге, зі зміною рівня професійності змінюється і система професійних мотивів [14].

Провідну роль (за першим напрямком) відіграють мотиви професійного становлення. Із зростанням професійного рівня все більшу роль починають відігравати (за другим напрямком) соціальні мотиви. У результаті мотиви для професіонала стають особистісно значущими.

Важливим для нашого дослідження є висновок А.Маркової, яка зазначає, що мотиваційне середовище формується в межах навчального процесу та його успішність залежить від тих педагогічних технологій, які застосовує навчальний заклад чи окремий викладач. Мотивація в процесі навчання поділяється на навчальну та професійну. А.Маркова підкреслює, що „мотивація навчання складається з певних спонукань. Тому становлення мотивації є не лише зростання позитивного або поглиблення негативного ставлення до учіння, а ускладнення структури мотиваційної сфери, що входять у спонукання” [7]. Навчальна мотивація складається із оцінками студентами різноманітних аспектів навчального процесу, його змісту, форм, способів організації з точки зору їх особистих індивідуальних потреб і цілей, які можуть співпадати або не співпадати з цілями навчання. Професійна мотивація – це дія конкретних спонукань, які обумовлюють вибір професії [9].

Л. Колисова виділяє два основних напрямки розвитку мотивації суб'єкта професійної підготовки та діяльності. Перше являє собою трансформацію загальних мотивів особистості в трудові; друге пов'язане із системними змінами професійної мотивації людини в міру її переходу на нові рівні професіоналізації [5].

Значну роль у формуванні професійних мотивів О.Власюк вбачає у цілеспрямованому професійному вихованні студентів. Вже на першому курсі студенти мають чітко уявляти собі суспільну значущість обраної професії, основні її вимоги до особистості та активно розвивати у собі професійно

важливі якості. Необхідна розробка цілісної програми професійного виховання, спрямованого на підготовку студентів до майбутньої професії з самого початку навчання. Програма професійного виховання має включати різні форми широкого спілкування студентів з визнаними та авторитетними спеціалістами, випускниками минулих років. Таке спілкування буде сприяти тому, що поверхневі, засновані на стереотипах суспільної думки уявлення про майбутню професію поступляться місцем усвідомлюваному, „особисто причетному” ставленню до неї. Подібне ставлення до професії є передумовою розвитку професійної мотивації [2].

Досліджуючи психологічні аспекти організації навчально-професійної діяльності, не можна не зауважити на важливості формування професійних інтересів. С.Рубінштейн підкреслює: „Для розвитку й підтримки активного інтересу до тієї чи іншої діяльності дуже важливо, щоб діяльність давала матеріалізований результат, новий продукт, і щоб окремі ланки її виступали перед дитиною як сходинки, що ведуть до мети” [10, с.116–117].

Інтерес до професії розглядається як позитивне ставлення до неї, яке виражається в спрямованості уваги і дій студента на здобування теоретичних і практичних знань, умінь і навичок у обраній галузі. „Ставлення юнаків та дівчат до майбутньої професії, – на думку Л.Дунець та О.Дунець, – яке виникає ще в період підготовки до неї у процесі навчання у школі, має розглядатися як одна із психологічних умов формування професійних інтересів у майбутніх фахівців. Реалізація професійних інтересів та нахилів до застосування знань, здібностей теоретичного мислення на практиці й формування навичок предметної діяльності визначають подальшу життєву позицію молоді людини в здійсненні її професійних намірів” [4].

Інтереси студентів у процесі навчання можуть змінюватися, і тому дуже важливо для викладача знати, що стало причиною їхньої зміни та у якому напрямку вони змінилися. Як правило, стійкий інтерес студентів до своєї майбутньої професії, до предмета вивчення виникає у процесі навчальних і наукових занять, а це значить, що його розвиток, насамперед, залежить від того, наскільки цікаві самі заняття.

Виходячи зі змісту поняття „інтерес до професії”, В.Алексеев, А.Худайберганов та інші автори виділяють як основну його функцію прагнення, потребу студента займатися цією професією, тому що вона приносить задоволення. Інтерес до професії є потужним збудником активності студента, під впливом якого усі психологічні процеси відбуваються особливо активно і напружено, а діяльність стає більш захоплюючою та продуктивною [1].

Повертаючись до структури навчально-професійної діяльності як провідного виду діяльності студента, зауважимо на значущості такого її компонента як безпосередньо діяльнісний компонент. Відомо, що у сучасній педагогіці та психології навчання найбільш продуктивною виступає діяльнісна теорія навчання. Про доцільність діялісного підходу у навчанні та роз’яснення змісту і цілей навчання йдеться у роботах П.Гальперіна: „з боку учня процес навчання представляє собою неперервний ланцюжок дій... – все це різноманітні дії: розумові, перцептивні, мовні, фізичні. Ці дії становлять безпосередньо предмет навчання та значну частину навчальних дисциплін; іншу їх частину становлять уявлення і поняття, які також необхідно зрозуміти, засвоїти, застосувати, тобто також одержати за допомогою різноманітних дій, або включити у різноманітні дії” [12, с.63–64].

Діяльнісний підхід, перш за все, потребує чіткої конкретизації діялісної мети навчання. За визначенням В.Шадрікова „... центральним, системоуворюючим елементом психологічної системи діяльності є ціль” [14, с.31]. В.Шадріков розрізняє два види цілей як результати професійної діяльності: ціль-образ і ціль-завдання. У професійній підготовці майбутнього фахівця процес формування цілей його професійної діяльності відбувається у три етапи: 1) формування у майбутнього фахівця уявлення про нормативний результат професійної діяльності; 2) формування уявлень про якісні параметри нормативного результату діяльності; 3) формування уявлень про кількісні параметри нормативного результату діяльності. Отже, процес формування у майбутнього фахівця цілей його професійної діяльності є, за сутністю своєю, інтеріоризацією заданих ззовні цілей – перехід їх у внутрішню суб’єктивну ціль [14].

Про цілі, як ключове поняття у діялісному підході, говорить Н.Талізін. На її думку, за вихідне положення при розробці цілей підготовки спеціалістів необхідно взяти дидактичний принци зв’язку навчання з життям. Зміст цілей підготовки спеціаліста визначається конкретними суспільно-історичними умовами, в яких певний спеціаліст буде жити й працювати, тобто особливостями нашого століття, особливостями державного устрою та особливостями професійної діяльності. Розробка обґрунтованих цілей неможлива без виокремлення основної системи завдань, з якими зустрінеться майбутній спеціаліст. Знань завдань дозволяє обґрунтовано вказати види діяльності (види умінь), необхідних для розв’язання цих завдань. Оскільки професійні завдання носять комплексний характер та вимагають використання одночасно декількох наукових сфер, цілі освіти повинні бути представлені у вигляді ієрархізованої системи: від кінцевої цілі до цілей вивчення окремих дисциплін.

Таким чином, при організації навчально-професійної діяльності студента необхідно визначити систему узагальнених видів діяльності. Їх конкретний склад визначається типовими завданнями, з якими зустрічається спеціаліст. Високі результати в навчанні отримуються при умові проведення роботи за наступними напрямками:

- побудова цілей, тобто виділення системи основних завдань по спеціальності;
- розробка найбільш раціональних методів розв'язання цих завдань;
- визначення обсягу і змісту необхідних знань (навчальний план, навчальні програми);
- аналіз отриманих знань і умінь з метою виділення інваріантної основи;
- побудова змісту освіти на інваріантній основі;
- виділення циклів навчання і розробка навчальних програм для кожного з них;
- розробка обґрунтованої системи кінцевого контролю за якістю підготовки спеціаліста [11].

Досліджуючи формування цілей у системах професійної підготовки майбутніх економістів, І.Шерстньова зауважує на наявності у цьому процесі наступних етапів: 1) розробка дерева професійно-предметних умінь; 2) розробка дерева соціально-виробничих умінь; 3) розробка спільного дерева професійно-предметних і соціально-виробничих умінь; 4) визначення для кожного вміння первинного переліку параметрів; 5) визначення для кожної цілі якісних параметрів і кількісних характеристик; 6) визначення переліку пізнавальних дій, за допомогою яких усвідомлюються якісні параметри та кількісні характеристики цілі; 7) визначення для кожної цілі критеріїв її досягнення та відповідних контрольних дій; 8) визначення для кожної цілі її місця в ієрархії цілей [15].

У процесі здійснення навчально-професійної діяльності відбувається психологічна перебудова особистості студента – від професійного самовизначення до самореалізації. Динаміка професійного самовизначення студента відображає процес пошуку ім „своєї професії”, що відповідає його схильностям і здатностям. Професійна самоактуалізація – це пошук „себе в професії”, власної професійної ролі, образу „Я”, професійного іміджу, індивідуального стилю професійної діяльності, визначення для себе професійних перспектив, досягнення їх, установа нових професійних цілей, прагнення до гармонійного розкриття та утвердження свого природного творчого потенціалу.

Процес професійного самовизначення – це дії студента, пов'язані із самоаналізом, самопізнанням та самооцінюванням власних здатностей і ціннісних орієнтацій; дії по розумінню ступеня відповідності власних особливостей вимогам обраної професії; дії з саморозвитку своїх здатностей і можливостей з метою досягнення більше повної відповідності самого себе обраній професії та власним устремлінням. Процес професійного самовизначення є однією з умов формування компетентного фахівця.

М.Давидкіна визначає наступні критерії сформованості готовності до професійного самовизначення:

- когнітивний проявляється як ступінь уявлення студентів про індивідуальні психофізіологічні якості; ступінь ознайомлення зі змістом професійної діяльності; ступінь інформованості студентів про загальні й спеціальні професійно важливі якості особистості у даній професійній сфері діяльності;
- мотиваційно-ціннісний відображає характер мотивації й активності студентів, усвідомлення особистої та суспільної значущості майбутньої професії, зв'язок інтересів із ціннісними орієнтаціями, інтенсивність емоційних переживань, вольових зусиль, уваги;
- діяльнісно-практичний реалізовується як здатність співвіднесення студентами індивідуальних особливостей і професійних вимог до професії, володіння основними прийомами роботи [3, с.39–40].

Провідним фактором професійного становлення особистості є система об'єктивних вимог до неї, детермінованих професійною діяльністю, у процесі виконання якої й виникають нові властивості і якості. Ще на початку ХХ століття О. Лазурський зазначав, що коли відповідна професія знайдена, то вона незабаром надає всьому вигляду людини значну визначеність і закінченість. Завдяки багаторазовому повторенню зміцнюються і, так сказати, кристалізуються в певних професійних проявах ті риси, які найбільш характерні для даного індивідуума і які змусили його зупинитися саме на цій професії, у те час як все інше відходить на задній план, стає малопомітним.

Результатом процесу професійного становлення у ході навчально-професійної діяльності є формування професійної самосвідомості. Розвиток професійної самосвідомості особистості значно пов'язаний з розвитком особистості в цілому. Реалізуючи уявлення про себе у процесі спілкування та включення себе в ту чи іншу діяльність, людина має можливість оцінити свою відповідність обраним ідеалам, усвідомити унікальність своїх можливостей, співвіднести ці можливості з реальними умовами їхньої реалізації. З цього приводу І. Холковська та Ю. Холковський підкреслюють: „... професійне становлення передбачає інтелектуальну та емоційну гнучкість, сприйнятливості до нового та інтуїтивну готовність до нього. Це неможливо без значного запасу загальнотеоретичних (загальноосвітніх) та спеціальних знань, без широкого наукового світогляду, прилучення до загальнолюдських та національних духовних цінностей, що повинен забезпечити вищий навчальний заклад” [13].

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку... Отже, навчально-професійна діяльність студентів, маючи за мету формування його як людини та професіонала, повинна орієнтуватися на кожного студента, розкривати та удосконалювати його як особистість. За таких умов наголос робиться не на розширення поінформованості студента щодо певної кількості знань з різних циклів дисциплін, а на формування інтегрованих знань, практичних умінь, навичок та набуття досвіду професійної діяльності. Водночас, професійна освіта в сучасних умовах повинна забезпечувати не тільки формування сукупності знань, навичок і вмінь, а також професійно значимих особистісних якостей.

Обов'язковою ознакою навчально-професійної діяльності повинна бути її професійна спрямованість. А це означає, що кожному викладачеві, особливо викладачеві спеціальних дисциплін, необхідно добре уявляти, які професійні вміння відпрацьовуються під час вивчення того чи іншого курсу. Якщо викладач спеціальних дисциплін чітко сформулює перед собою педагогічне й методичне завдання в перспективі та з'ясує, які фахові, моральні, інтелектуальні, фізичні, освітні якості потрібні майбутньому спеціалісту, то він зможе успішно займатися підготовкою конкурентоспроможних фахівців.

Список використаних джерел та літератури:

1. Алексеев В. Е. Формирование профессиональных интересов учащихся / Алексеев В. Е., Худайберганов А. П. // Советская педагогика. – 1987. – № 9. – С. 64–67.
2. Власюк О. Психолого-педагогічні аспекти професійної підготовки студентів / О. Власюк // Наукові записки. Серія „Психологія і педагогіка”. – Видавництво Національного університету „Острозька академія”, 2009. – Вип. 13. – С. 71–77.
3. Давыдкина М. А. Формирование профессионально-ценностного отношения как актуальная проблема подготовки будущего экономиста / М. А. Давыдкина // Ученые записки Санкт-Петербургской академии управления и экономики. – 2009. – № 3. – С. 38–40.
4. Дунець Л. Формування професійних інтересів у майбутніх фахівців / Дунець Л., Дунець О. // Рідна школа. – 2001. – № 1. – С. 48–49.
5. Колысова Л. А. Педагогическая концепция развития мотивации профессиональной деятельности у обучающихся в вузе / Л. А. Колысова // Вестник Санкт-Петербургского университета МВД России. – 2009. – № 1 (41). – С. 158–162.
6. Леонтьев А. Н. Потребности, мотивы и эмоции / А. Н. Леонтьев. – М. : Мысль, 1971. – 220 с.
7. Маркова А. К. Формирование мотивации учения : Кн. для учителя / А. К. Маркова, Т. А. Матис, А. Б. Орлов – М. : Просвещение, 1990 – 191 с.
8. Назарова Т. В. Технологии профессионально-ориентированного обучения : учеб пособие для слушателей профессиональной образовательной программы дополнительной квалификации „Преподаватель высшей школы” / Т. В. Назарова. – Чита : Чит ГУ, 2006. – 139 с.
9. Наумов О. Е. Синтез профессиональной мотивации и гуманных педагогических технологий / Наумов О. Е., Фактор А. М. // Среднее профессиональное образование. – 2010. – № 3. – С. 52–53.
10. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии : в 2-х т. / С. Л. Рубинштейн. – М. : Педагогика, 1989. – Т. 2. – 322 с.
11. Талызина Н. Ф. Деятельностная теория обучения как основа подготовки специалистов / Н. Ф. Талызина // Вестник Московского университета: научный журнал. Серия 20. Педагогическое образование. – 2009. – № 3. – С. 17–30.
12. Фокин Ю. Г. Теория и технология обучения: деятельностный подход : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Ю. Г. Фокин. – М. : Академия, 2008. – 240 с.
13. Холковська І. Л. Проблеми професійного становлення майбутніх фахівців / Холковська І. Л., Холковський Ю. Р. // Шляхи та проблеми входження освіти України в світовий освітянський простір : зб. доповідей міжнар. наук.-метод. конф. (8-9 черв. 1999 р.) – Вінниця, 1999. – С. 127–131.
14. Шадриков В. Д. Проблемы системогенеза профессиональной деятельности / В. Д. Шадриков. – М. : Логос, 2007 – 189 с.
15. Шерстньова І. В. Психолого-педагогічні засади професійної підготовки майбутніх економістів / І. В. Шерстньова // Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету. – 2009. – № 3. – С. 138–145.

Анотація

О.Г.Набока

Психологические аспекты организации учебно-профессиональной деятельности студентов

В статье исследованы психологические аспекты организации учебно-профессиональной деятельности как ведущей в студенческом возрасте. Определено, что основными элементами учебно-профессиональной деятельности являются мотивационный, деятельностный, оценочный. Доказано, что в современных условиях учебно-профессиональная деятельность должна обеспечивать не только формирование совокупности знаний, навыков и умений, а также развивать профессионально значимые личностные качества.

Ключевые слова: учебно-профессиональная деятельность, мотивация, интерес к профессии, деятельностный подход.

Summary
O.V.Naboka

Psychological Aspects of the Organization of Educational-Professional Work of Students

In article psychological aspects of the organization of Educational-professional work as conducting in student's age are investigated. It is determined, that basic elements of Educational-professional work are motivational, activitional, estimated. It is proved, that in modern conditions Educational-professional work should provide not only formation of set of knowledge and skills, and also to develop professionally significant personal qualities.

Key words: Educational-professional work, motivation, interest to a trade, activity the approach.

Дата надходження статті:

„12” квітня 2011 р.

УДК 371.14+371.315.6(045)

Г.І.НАЗАРЕНКО,

кандидат педагогічних наук, доцент
(м.Харків)

Гуманістично-орієнтовані технології навчання дорослих педагогів

Стаття присвячена впровадженню гуманістично-орієнтованих технологій навчання дорослих в умовах гуманізації змісту післядипломної педагогічної освіти та розкриває особливості цього процесу на курсах підвищення кваліфікації педагогів.

Ключові слова: технології, педагогічні технології, гуманістично-орієнтовані технології, гуманістична педагогіка

Постановка проблеми у загальному вигляді... Зміну науково-технократичної парадигми освіти, в тому числі і післядипломної, на гуманістичну можна трактувати як наукову революцію, яка веде до суттєвих зрушень у теорії та практиці. Проблему гуманізації освіти розглядаємо як крок до нової гуманістичної ідеології у суспільстві.

Оскільки у системі суспільних відносин спостерігаються ознаки нестабільності: руйнування попередніх стереотипів, зміна цінностей і пріоритетів особистості та суспільства, які також просліджуються у педагогічній діяльності: невідповідність декларуваних цінностей цілям та завданням педагогічного процесу, змісту, технологіям освіти; перевага технократичного мислення у сучасній педагогічній практиці.

У свою чергу, радикальне поширення та поглиблення *гуманістично-орієнтованих технологій* спричинило розвиток педагогічних теорій, створило фундамент для нової педагогічної практики, активізувало появу нової культури освіти, демократизму та гуманізму, проголосило пріоритетним гуманістичні цінності та відносини між учасниками педагогічного процесу.

Гуманізація освіти залишається кардинальним завданням, від рішення якого в значній мірі залежить майбутнє України [8].

Незважаючи на те, що в освіті гуманістичні тенденції мають довгу історію, але суспільство, у якому вони можуть бути реалізовані практично – справа майбутнього [8]. Та все ж таки, зміна століть неминує веде до перебудови суспільства: на зміну технологічному типу приходять гуманістичне.

Модернізація системи післядипломної педагогічної освіти, відповідно до викликів XXI століття та вимог української державності, не позбавлена суперечностей та труднощів, але головним при цьому, є тенденція її розвитку на засадах *гуманістичної педагогіки*. Проблема повернення освітньому процесу гуманістичних ідеалів, перетворення традиційної моделі післядипломної освіти педагогів на гуманістичну, вимагає оновлення змісту освіти на принципі гуманізму.

Формулювання цілей статті... Мета статті – розкрити особливості побудови навчання педагогічних працівників на засадах гуманістично-орієнтованих технологій в умовах оновлення змісту післядипломної педагогічної освіти, відповідно до сучасних вимог.

Виклад основного матеріалу... У сучасних психолого-педагогічних джерелах існує незначний вітчизняний та зарубіжний досвід дослідження проблеми використання різних педагогічних технологій у процесі навчання педагогів в умовах гуманізації змісту післядипломної педагогічної освіти.

Результати практичного вивчення запитів учителів з означеної проблеми свідчать, що пріоритетною метою навчання для багатьох педагогів-практиків (49,8%) є ознайомлення, перш за все, з технологіями, які відповідають гуманістичній парадигмі освіти. Подальший розвиток гуманістичного інноваційного освітнього простору вони пов'язують з реалізацією нових педагогічних технологій гуманістичного напрямку особистісно орієнтованої спрямованості.

У ході наукового пошуку виявлено, що навчально-методичні матеріали, авторські програми, які розробляють педагоги-практики і подають на науково-практичні конференції, педагогічну атестацію,